

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 409/2023-30

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a sudcov Petra Straku a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] zastúpeného Mgr. Petrou Hrubovou, advokátkou, Mierové námestie 93, Ilava, proti postupu Okresného súdu Trenčín v konaní sp. zn. 6Nt/114/2020 takto

r o z h o d o l :

1. Postupom Okresného súdu Trenčín v konaní sp. zn. 6Nt/114/2020 **bolo porušené** základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.
2. Okresnému súdu Trenčín **p r i k a z u j e** v konaní sp. zn. 6Nt/114/2020 konať bez zbytočných prietahov.
3. Sťažovateľovi **p r i z n á v a** finančné zadosťučinenie **800 eur**, ktoré **j e** Okresný súd Trenčín **p o v i n n ý** zaplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Okresný súd Trenčín **j e p o v i n n ý** do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu zaplatiť právnej zástupkyňi sťažovateľa trovy **442,38 eur**.
5. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 21. júna 2023, doplnenou podaním ústavným súdom ustanovenej advokátky, domáha vyslovenia porušenia základných práv na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom okresného súdu pri rozhodovaní o jeho návrhu na povolenie obnovy trestného konania. Žiada finančné zadosťučinenie 2 000 eur.

II.

2. Sťažovateľ sa na okresnom súde návrhom z mája 2020 domáhal povolenia obnovy jeho trestného konania v časti uloženého trestu, na čo mu okresný súd obratom ustanovil obhajcu, ktorý návrh sťažovateľa doplnil vo februári 2021. Okresný súd v októbri 2023 nariadil a vykonal verejné zasadnutie, ktoré bolo po výsluchu sťažovateľa odročené na neurčito pre zabezpečenie sťažovateľom navrhnutých dôkazov.

III.

3. Sťažovateľ okresnému súdu vytýka trojročnú nečinnosť. Zdôrazňuje, že okresný súd od podania návrhu z mája 2020 až do verejného zasadnutia v októbri 2023 nevykonal žiadny úkon s výnimkou ustanovenia obhajcu. Finančné zadosťučinenie odôvodňuje stresom a obavou z toho, že sa nemôže domôcť obnovy konania.

4. Okresný súd poukázal na to, že o jednom návrhu sťažovateľa na obnovu konania už rozhodol v novembri 2019. Uviedol, že v septembri 2023 upozornil sudcu konajúceho o návrhu sťažovateľa na povinnosť konať bez zbytočných prietahov.

IV.

5. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. K odstráneniu tohto stavu dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu (IV. ÚS 221/04). Porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov sa skúma s ohľadom na okolnosti prípadu z pohľadu (i) právnej a faktickej zložitosti veci, (ii) správania účastníka a (iii) postupu súdu (I. ÚS 41/02).

6. Konanie o povolenie obnovy trestného konania tvorí obvyklú súčasť rozhodovacej činnosti súdov. Sťažovateľ žiadal povoliť obnovu konania len v časti výroku o treste, odôvodňujúc to jeho nezákonnosťou a protiústavnosťou. Preto vec sťažovateľa nemožno hodnotiť ako právne či skutkovo zložitú. Sťažovateľ svojim konaním k dĺžke rozhodovania o jeho návrhu nijako neprispel. Konanie na okresnom súde o návrhu sťažovateľa na obnovu konania trvá takmer tri a pol roka, čo je pri vykonaní len jedného procesného úkonu – verejného zasadnutia, aj to až po podaní ústavnej sťažnosti, ústavne neakceptovateľné. Najmä ak o sčasti totožnom návrhu sťažovateľa na obnovu konania už právoplatne rozhodol v marci 2020. Navyše, nevedno, kedy možno očakávať rozhodnutie o návrhu sťažovateľa, keď verejné zasadnutie z októbra 2023 bolo odročené na neurčito len pre zabezpečenie súdnych rozhodnutí. Preto postupom okresného súdu došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čo je dôvod vyhovenia ústavnej sťažnosti v tejto časti. Do nálezu ústavného súdu okresný súd o návrhu sťažovateľa nerozhodol. Preto mu bolo podľa čl. 127 ods. 2 ústavy prikázané konať bez zbytočných prietahov.

7. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez pokračujúceho porušenia základného práva (IV. ÚS 210/04). Tak je to aj v tomto prípade. S prihliadnutím na celkovú dĺžku konania a nečinnosť súdu, správanie a význam sporu pre sťažovateľa bolo sťažovateľovi podľa čl. 127

ods. 3 ústavy priznané finančné zadost'učinenie 800 eur s tým, že vo zvyšku nebolo jeho návrhu vyhovené. Osobitne bolo zohľadnené, že sťažovateľ návrh na povolenie obnovy odôvodnil totožne ako predchádzajúci návrh, o ktorom okresný súd už právoplatne rozhodol, a až na verejnom zasadnutí v októbri 2023 dôvody obnovy rozšíril len o právnu argumentáciu, ktorú mohol uviesť skôr.

8. K namietanému porušeniu čl. 6 ods. 1 dohovoru treba uviesť, že pod jeho ochranu nespadá konanie o mimoriadnych opravných prostriedkoch, ktorým je i návrh sťažovateľa na obnovu trestného konania (IV. ÚS 382/09, I. ÚS 5/02), pretože rozhodnutia o povolení obnovy konania alebo zamietnutí návrhu na povolenie obnovy konania priamo nesúvisia s rozhodnutím o oprávnenosti trestného obvinenia. K namietanému porušeniu čl. 46 ods. 1 ústavy treba uviesť, že k nemu dochádza iba v prípadoch extrémnych prieťahov dĺžkou súdneho konania, ktorá predlžuje stav právnej neistoty do takej miery, že sa právo na súdnu ochranu stáva iluzórnym a dochádza k odmietnutiu spravodlivosti (I. ÚS 39/00, I. ÚS 66/03, III. ÚS 113/07). Konanie o návrhu sťažovateľa nemožno kvalifikovať ako extrémne dlho trvajúce s prihliadnutím najmä na to, že nie je vystavený právnej neistote, keď o jeho treste bolo už právoplatne rozhodnuté. Preto nebolo ústavnej sťažnosti v časti namietaného porušenia práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 46 ods. 1 ústavy vyhovené.

V.

9. Sťažovateľovi bola rozhodnutím ústavného súdu ustanovená advokátka, ktorej trovy podľa § 37 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov znáša štát. Vyhovenie ústavnej sťažnosti odôvodňuje, aby tieto trovy štát zniesol tak, že ich ustanovenej advokátke zaplatí okresný súd. Výška trov bola určená podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov a je celkom 442,38 eur, a to odmena za dva úkony právnej služby v roku 2023 (prevzatie a príprava zastúpenia a doplnenie sťažnosti 2 x 208,67 eur) s náhradou podľa § 16 ods. 3 vyhlášky (2 x 12,52 eur).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. novembra 2023

Robert Šorl
predseda senátu